

Nedlæggelse vilde altsaa være, at Kundskab og Dannelse vilde sprede sig i snevrere Kredse, den vilde blive mindre tilgængelig for den mindre bemidlede Deel af Befolkningen. Den eneste Grund, jeg kunde indrømme nogensomhelst Bægt, naar der er Tale om at nedlægge en enkelt Skole, og i dette Tilfælde Kolding Skole, skulde da være de oeconomiske Vanskeligheder ved at tilvejebringe Midler til dens Bestaaen; men naar vi heri denne Sal votere Millioner til Statens Forsvarsvæsen, saa troer jeg ikke, at det skulde være vanskeligt at finde de saa Lystinde, der vistnok ganske anderledes frugtbringende vilde kunne anvendes i denne Retning.

Fleischer: Forat afgjøre det foreliggende Spørgsmaal forekommer det mig at være af Bigtighed, at vi see os vel for, om det virkelig skulde være nødvendigt at holde saamange lærde Skoler for at producere det Antal Studenter, som aarlig produceres. Jeg har ikke havt Leilighed til at gennemgaae Listerne over de Dimitteredes Antal i de sidste Aar, men saavidt jeg veed, er dette Antal omtrent 100 aarlig, fra alle Skoler tilsammen, eller lidt derover, og see vi dernæst hen til Svorelsen af Lærerpersonalet, da viser det sig, at de kongelige Skoler have henved 120 Lærere. Men nu er der flere private Skoler nemlig Herlufsholm, heri Byen tre og endelig Sorø Skole, der alle bestaae ved egne Midler, og dimittere til Universitetet; der maa altsaa trækkes en heel Deel, som falder paa disse private Skoler, fra de 100 Studenter, og de nævnte 120 Lærere ere da ansatte til at uddanne dette ringe Antal, som bliver tilovers. Vi see altsaa, at det hele lærde Underviisningsvæsen er overordentlig kostbart og Uddannelsen af hver enkelt Student udfordrer meget betydelige Midler, men det faaer jo at være med det Kostbare, dersom det kunde paavises, at det lærde Underviisningsvæsen vanskeligen kunde indrettes billigere, men jeg indseer ikke, at dette kan paavises, da det jo ikke kan være nødvendigt at holde saamange Skoler for at producere saa faa Studenter. Spørgsmaalet om det nødvendige Antal af lærde Skoler maa derfor efter min Mening besvares derhen, at vi ikke behøve

det Antal, som nu have. Men ere de mange lærde Skoler nu ikke nødvendige for at producere det tilstrækkelige Antal Studenter, kunde det dog maaskee siges, at de, som Skolevæsenet nu staaer, maae ansees for særdeles gavnlige, fordi de jo benyttes som Realskoler, men jeg mener, at det er en Feil, at de benyttes som Realskoler, og netop forat de ikke skulle misbruges paa denne Maade, mener jeg, at kun de nødvendige lærde Skoler maae bibeholdes, og dernæst Realskoler oprettes i de nedlagtes Sted. Jeg kan derfor ikke Andet end stemme for, at Kolding Skole maa nedlægges, men jeg maa rigtignok tilføie, at det ikke forekommer mig rigtigt, at det skulde være et Motiv til Nedlæggelse at bruge Pengene til en anden lærd Skole. Det forekommer mig, at Skolen bør nedlægges, men ogsaa, at der for dens Midler bør oprettes en real Dannelsesanstalt i Byen, saameget mere som Billighed vistnok taler for, at Pengene anvendes til dette Diermed, fremfor til Dyreholdelsen af en lærd Skole i en anden By.

Sammerich: Jeg skal tage Hensyn til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Bloug) yttrede, og jeg kan i en vis Henseende samstemme med nogle af hans Udtalelser. Han meente, at det stigende Antal af dem, der søgte de jydske Skoler, talte ikke for, at man skulde beholde disse lærde Skoler, men at hvad Jylland behøvede, det var høiere Skoler. Dette er vistnok meget sandt. Men hvis vi nu gik ind paa at nedlægge Kolding Skole, uden at der var forelagt os en Plan, hvorefter andre høiere Skoler kunde blive oprettede, saa bragte vi hele Sagen i Bakken, og det er denne sørgelige Bakken i Skolereformen, der er Marsag til, at man for 10 Aar siden gjorde Noget, som vi nu opfordres til at gjøre om, og som vi maaskee atter om 10 Aar ville blive nødsagede til at gjøre om igjen. Jeg vil holde mig til, hvad jeg yttrede, da jeg først reiste mig, nemlig at den hele Sag bør stilles i Bero, indtil der foreligger en sammenhængende Plan saavel til den høiere som lavere Underviisnings Ordning her i Landet. Jeg mener, hvad en anden æret Rigsdagsmand fremhævede, at det er et Tilbageffridt